YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
28 päivänä kesäkuuta 1978 *

Asiassa 1/78,

jonka National Insurance Commissioner on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Patrick Christopher Kenny

vastaan

Insurance Officer

ennakkoratkaisun perustamissopimuksen 7 artiklan ja sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 (EYVL N:o L 149, 5.7.1971, s. 2) tiettyjen säännösten tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti H. Kutscher, jaostojen puheenjohtajat M. Sørensen ja G. Bosco sekä tuomarit A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe ja A. Touffait,

julkisasiamies: H. Mayras,
kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

on antanut seuraavan

tuomion

1 National Insurance Commissioner on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 29.12.1977 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.1.1978, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä perustamissopimuksen 7 artiklan sekä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 (EYVL N:o L 149, 5.7.1971, s. 2) 19 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan tulkinnasta.

2 Kysymykset esitettiin Insurance Officerin ja pääasian valittajan välisessä asiassa, joka koskee viimeksi mainitun oikeutta vuoden 1965 *National Insurance Act*issa sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden perusteella maksettavaksi säädettyihin rahaetuuksiin.

3 Pääasian valittajaan, Irlannin tasavallan kansalaiseen, joka kuitenkin asuu Isossa-Britanniassa, sovelletaan palkattuna työntekijänä *National Insurance Act*ia ja näin ollen hänellä on oikeus saada edellä mainitut etuudet, jos hän täyttää kyseisen oikeuden saamisen edellytykset.

4 Pääasian valittaja palasi Irlantiin, jossa hän oli vangittuna ennakkoratkaisupyyntöä koskevassa päätöksessä ilmoitetuista syistä 28.6.1973–28.3.1974, jona aikana hän sairastui ja joutui saamaan hoitoa aluksi vankilassa, jossa hän oli suorittamassa rangaistustaan, ja sen jälkeen lyhyen ajan vankilan ulkopuolisessa sairaalassa.

5 Vuoden 1965 *National Insurance Act*in 49 §:n 1 momentin tuohon aikaan voimassa olleen sanamuodon mukaan "vangittuna tai pidätettynä oleva henkilö" (*undergoing imprisonment or detention in legal custody)* menettää, jollei mainitussa laissa toisin säädetä, oikeuden etuuteen vankeus- tai pidätysajalta.

6 Ennakkoratkaisukysymyksillä halutaan tiedustella pääasiallisesti, voiko kansallinen tuomioistuin tai täytyykö sen yhteisön oikeuden nojalla katsoa vankeuden tai pidätyksen toisessa jäsenvaltiossa olevan samankaltainen syy

menettää tai keskeyttää oikeus *National Insurance Act*issa säädettyjen etuuksien saamiseen kuin vankeus tai pidätys Isossa-Britanniassa.

Ensimmäinen kysymys

7 Ensimmäisessä kysymyksessä tiedustellaan, sovelletaanko ETY:n perustamissopimuksen 7 artiklaa sellaisenaan jäsenvaltioissa asetuksen (ETY) N:o 1408/71 soveltamisalalla.

8 Mainitun 7 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä perustamissopimuksen soveltamisalalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen erityismääräysten soveltamista.

9 Kyseinen sääntö on pantu täytäntöön palkattujen työntekijöiden osalta 48–51 artiklalla sekä yhteisön toimielinten kyseisten artiklojen perusteella annetuilla säädöksillä, erityisesti asetuksella (ETY) N:o 1408/71.

10 Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltion alueella asuvat henkilöt, joihin asetusta sovelletaan, ovat jäsenvaltion lainsäädännön mukaan samojen velvoitteiden alaisia ja nauttivat samoja etuja kuin kyseisen valtion kansalaiset.

11 Kyseisen määräyksen tavoitteena on varmistaa kansalaisuudesta riippumatta yhdenvertaisuus sosiaaliturvan alalla perustamissopimuksen 48 artiklan mukaisesti niiden työntekijöiden hyväksi, joihin asetusta sovelletaan, poistamalla kaikki jäsenvaltioiden kansallisesta lainsäädännöstä tältä osin johtuva syrjintä.

12 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että perustamissopimuksen 7 artiklan ensimmäistä kohtaa, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön perustamissopimuksen 48 artiklalla ja asetuksen (ETY) N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdalla, sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa mainitun asetuksen soveltamisalalla.

Toinen ja kolmas kysymys

13 Esitetyissä kysymyksissä tiedustellaan, onko jäsenvaltion toimivaltaisella laitoksella, jota asetuksen (ETY) N:o 1408/71 19 artiklan 1 kohdan b alakohdan tai 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti vaaditaan maksamaan rahaetuuksia soveltamansa lainsäädännön mukaisesti toisen jäsenvaltion kansalaiselle, oikeus katsoa tapahtumien, jotka ovat sattuneet toisen jäsenvaltion alueella, olevan samankaltaisia sellaisten vastaavien tapahtumien kanssa, jotka siinä valtiossa, jossa laitos toimii, sattuneina olisivat aiheuttaneet sen, että työntekijä menettäisi omassa valtiossaan osittain tai kokonaan oikeutensa etuuksiin; voiko kyseinen laitos näin ollen kieltäytyä maksamasta kyseisiä etuuksia (toinen kysymys) ja olisiko toiseen kysymykseen annettu vastaus erilainen siinä tapauksessa, että kyseinen työntekijä olisi sen jäsenvaltion kansalainen, jossa toimivaltainen laitos toimii (kolmas kysymys).

14 Mainitun asetuksen 19 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, jossa säädetään oikeudesta rahaetuuksiin sairaus- ja äitiysvakuutuksen osalta sellaisessa tapauksessa, jossa työntekijä asuu muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa, säädetään seuraavaa:

"1. työntekijä, joka asuu muun jäsenvaltion kuin toimivaltaisen valtion alueella ja joka täyttää toimivaltaisen valtion lainsäädännössä asetetut edellytykset etuuksien saamiseksi ottaen tarpeen mukaan huomioon 18 artiklan säännökset, saa asuinvaltiossaan:

a) - -

b) rahaetuudet toimivaltaisesta laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti - - ".

15 Saman asetuksen 22 artiklassa säädetään tapauksesta, jossa työntekijä sairastuu oleskellessaan toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa toimivaltainen laitos toimii. Kyseisen artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa säädetään, että ottaen tarpeen mukaan huomioon 18 artiklan säännökset työntekijällä on oikeus "rahaetuuksiin toimivaltaisesta laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti".

16 Näistä säännöksistä käy selvästi ilmi, että - jollei toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan täyttyneiden vakuutuskausien yhteenlaskemista etuuksia koskevan oikeuden saavuttamiseksi, säilyttämiseksi tai takaisinsaamiseksi koskevasta 18 artiklasta muuta johdu - kansallisen lainsäätäjän tehtävänä on määrittää sosiaaliturvaetuuksia koskevan oikeuden saamis-, säilyttämis-, menettämis- ja keskeyttämisedellytykset kuitenkin siten, että näitä edellytyksiä sovelletaan erotuksetta jäsenvaltion omiin kansalaisiin ja toisten jäsenvaltioiden kansalaisiin.

17 Asia olisi toisin ainoastaan siinä tapauksessa, että oikeuden saamis- tai säilyttämisedellytykset määrättäisiin sellaisiksi, että tosiasiallisesti ainoastaan kyseisen valtion kansalaiset voisivat ne täyttää, tai menettämis- tai keskeyttämisedellytykset määrättäisiin sellaisiksi, että ne voitaisiin tosiasiallisesti helpommin toteuttaa suhteessa toisten jäsenvaltioiden kansalaisiin kuin suhteessa sen jäsenvaltion kansalaisiin, jossa toimivaltainen laitos toimii.

18 Kun 7 ja 48 artiklassa kielletään jäsenvaltioita soveltamasta perustamissopimuksen soveltamisalalla lainsäädäntöään eri tavoin kansalaisuuden perusteella, niissä ei tarkoiteta sellaista mahdollista eroavaisuutta kohtelussa, joka voi johtua jäsenvaltioiden kansallisten lainsäädäntöjen eroavaisuuksista, jos kutakin kansallista lainsäädäntöä sovelletaan kaikkiin sen soveltamisalaan kuuluviin henkilöihin objektiivisin perustein ja ottamatta huomioon heidän kansalaisuuttaan.

19 Näin ollen viitattaessa kunkin laitoksen osalta "sen soveltamaan lainsäädäntöön" asetuksen (ETY) N:o 1408/71 19 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa noudatetaan syrjintäkiellon periaatetta, joka on ilmaistu perustamissopimuksen 7 ja 48 artiklassa sekä kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa.

20 Näin ollen on vastattava, että perustamissopimuksen 7 ja 48 artiklassa sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdassa ei ole estettä sille - mutta ei myöskään velvoiteta siihen - että jäsenvaltioiden toimivaltaiset laitokset katsovat toisessa jäsenvaltiossa sattuneen tapahtuman samankaltaiseksi kuin vastaavanlaisen tapahtuman, joka kansallisella alueella sattuneena olisi syy rahaetuuksia koskevan oikeuden menettämiseen tai keskeyttämiseen. Tältä osin päätöksen tekeminen asiasta kuuluu kansallisille viranomaisille edellyttäen, että päätöstä sovelletaan kansalaisuudesta riippumatta ja ettei kyseistä tapausta kuvata siten, että päädyttäisiin tosiasiallisesti toisten jäsenvaltioiden kansalaisten syrjintään.

21 Edellä annettu vastaus pätee vastaavasti myös, jos kyseinen työntekijä olisi sen jäsenvaltion kansalainen, jossa toimivaltainen laitos toimii.

Oikeudenkäyntikulut

22 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi.

23 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut National Insurance Commissionerin 29.12.1977 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Perustamissopimuksen 7 artiklan ensimmäistä kohtaa, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön perustamissopimuksen 48 artiklalla ja asetuksen (ETY) N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdalla, sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa mainitun asetuksen soveltamisalalla.**

2) **Perustamissopimuksen 7 ja 48 artiklassa sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdassa ei ole estettä sille – mutta ei myöskään velvoiteta siihen – että jäsenvaltioiden toimivaltaiset laitokset katsovat toisessa jäsenvaltiossa sattuneen tapahtuman samankaltaiseksi kuin vastaavanlaisen tapahtuman, joka kansallisella alueella sattuneena olisi syy rahaetuuksia koskevan oikeuden menettämiseen tai keskeyttämiseen. Tältä osin päätöksen tekeminen asiasta kuuluu kansallisille viranomaisille edellyttäen, että päätöstä sovelletaan kansalaisuudesta riippumatta ja ettei kyseistä tapausta kuvata siten, että päädyttäisiin tosiasiallisesti toisten jäsenvaltioiden kansalaisten syrjintään.**

3) **Toiseen kysymykseen annettu vastaus pätee vastaavasti myös, jos kyseinen työntekijä olisi sen jäsenvaltion kansalainen, jossa toimivaltainen laitos toimii.**

Kutscher Sørensen Bosco Donner Mertens de Wilmars

Pescatore Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Julistettiin Luxemburgissa 28 päivänä kesäkuuta 1978.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti